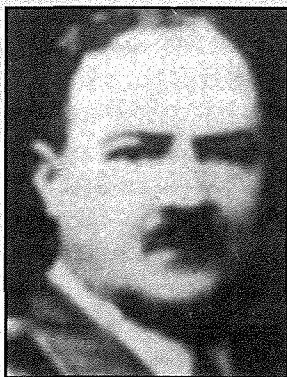

Robert Samut

Hija haġa naturali li meta niltaqghu ma' xi haġa ta' spiss, jew li ta' spiss naghmlu l-istess affarijiet, tant niehduhom, kif jghidu l-Ingliżi *FOR GRANTED* jew tant naċċettawhom, li ftit jew xejn naghtu każ xi jkun hemm wara dawn l-affarijiet, jew ahjar kif ikunu oriġinaw. Minn tfulitna, kif għadu jsir sal-ġurnata tal-lum, konna ningabru fil-bitha ta' l-iskola, filghodu, qabel nidhlu għal-lezzjonijiet, u għall-mużika, kultant imbenġla, fuq xi *tape recorder*, itfal kollha flimkien inkantaw l-Innu Malti. Kienu żminijiet sbieh li jhallulna memorji ferrieħa.

Illum ippermettuli nressaq quddiemkom ftit informazzjoni fuq Robert Samut, personaġġ li jinteressa lill-Maltin kollha minhabba li kiteb il-mużika ta' l-Innu Nazzjonali Malti. Twieled il-Floriana fis-17 ta' Ottubru, 1869 u miet f'Tas-Sliema fis-26 ta' Mejju, 1934. Wara li bhala tifel attenda l-Iskola Primarja tal-Floriana, huwa daħal l-Università ta' Malta u għażel il-kors tal-mediċina minn fejn iggradwa bhala tabib. Dan ma kienx kollox għaliex wara l-gradwazzjoni kompli l-istudju tiegħu f'Edinburgh, l-Iskozja. Matul haġtu serva f'hafna karigi differenti, għax minkejja li bhala professjoni kellu l-mediċina, u jinghad li kien tabib b'qalb tad-deheb, kien ukoll Kurunell. Fuq kollox kien iħobb hafna l-mużika u kien jaġhmel parti minn orkestra tad-dilettanti.

Robert Samut, iben Joseph Sammut u M'Anna née Darmanin, kellu huh għaxar snin akbar minnu u l-kurzità hi li filwaqt li l-kunjom Sammut insibuh jinkiteb b'żewġ "m"ijiet, dak ta' Robert u huh

Achille nsibuh b'"m" wahda jiġifieri Samut. Ta' min jghid hawnhekk li fir-reġistru tal-magħmudijiet li hemm fil-parroċċa tal-Floriana, jidher li kunjom Robert ġie miktub bl-"m" irduppjata, jiġifieri Sammut. Robert ġie wkoll mogħti l-ismijiet ta' Joseph, Benedict, Anthony u Publius.

Id-dar fejn twieled Robert Samut, hija magħrufa bhala *CASA LEONE* li llum tinsab f'idejn ditta privata u qiegħda fil-pjazza Robert Samut li naturalment għet imsemmija ad unur tiegħu. Wiehed jista' jara din id-dar faċċata tal-Klinika tal-Gvern. Qabel din il-

pjazza kienet iġġib l-isem ta' *Granaries Square*.

Matul is-sena skolastika 1922/23 id-Direttur ta' l-Iskejjel Primarji Dr. A.V. Laferla kien sab biċċa mużika li kienet komposta minn Robert Samut u għaddieha lil Dun Karm Psaila, qassis u poeta magħruf hafna, u talbu biex jikteb il-lirika għaliha bil-ħsieb li jaġhmlu innu għat-tfal ta' l-iskola. Ġara però li waqt li kien qed jikteb il-lirika, Dun Karm iddeċieda li l-ahjar haġa kien li jikteb innu b'forma ta' talba lil Alla biex jgħaqqad il-Maltin u jnaqqas il-firda bejn il-partiti politiċi li kienet diġà bdiet tbaqbaq. Bil-mużika qawwiya ta' Robert Samut u l-kliem meqjuż ta' Dun Karm, li aktar tard sar il-Poeta Nazzjonali Malti, dak l-innu ġie magħżul bhala l-Innu Malti fis-sena 1945 wara li kien indaqq għall-ewwel darba fit-3 ta' Frar, 1923 fit-Teatru Manoel, il-Belt.

Qegħdin ingibulkom il-kliem ta' dan l-innu għax xieraq li kulhadd ikun jaf sewwa dan l-Innu Nazzjonali tagħna.

L-Innu Malti

Lil din l-art helwa, l-Omm li tatna isimha,
Hares, Mulej, kif dejjem Int harist,
Ftakar li lilha bil-oħla dawl libbist.

Agħti kbir Alla, id-dehen lil min jaħkimha,
Rodd il-hniena lis-sid, is-saħħa lill-haddiem:
Seddaq il-għaqda fil-Maltin u s-Sliem.

(Mużika: Robert Samut, Kliem: Dun Karm Psaila)